

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/78/2021
Identifikačné číslo spisu: 8720201124
Dátum vydania rozhodnutia: 24.11.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8720201124.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu AS TRADING, spol. s r.o., so sídlom v Bratislave, Rybníčná č. 38/J, IČO: 31 364 080, zastúpeného spoločnosťou DEDÁK & Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Suché Mýto č. 1, IČO: 50 735 764, proti žalovanému JUDr. Petrovi Žoldošovi, so sídlom kancelárie v Košiciach, Žriedlova č. 3, správcovi konkurznej podstaty úpadcu STAVUNION, s.r.o. v konkurze, so sídlom vo Vysokých Tatrách, Tatranská Lomnica č. 265, IČO: 36 464 147, zastúpenému advokátom Mgr. Tomášom Groszmannom, so sídlom v Košiciach, Kováčska č. 53, o nariadenie neodkladného opatrenia a zabezpečovacieho opatrenia, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 6Cob/62/2020-134 z 3. septembra 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 6Cob/62/2020-134 z 3. septembra 2020 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Poprad (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 18Cb/31/2020-108 z 13. mája 2020 vo výroku I. návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a vo výroku II. nariadil zabezpečovacie opatrenie v znení: „Súd zriaďuje záložné právo v prospech žalobcu na zabezpečenie peňažnej pohľadávky vo výške 110.849,47 € na nehnuteľnosti žalovaného nachádzajúcej sa v kat. úz. K. E., obec V., vedenej Okresným úradom Poprad, katastrálnym odborom, a to:

a/ nebytový priestor č. X.XX, nachádzajúci sa na prízemí apartmánového domu so súpisným číslom XXXXX, (popis stavby: apartmánový dom - V., druh stavby: iná budova, ďalej len „apartmánový dom“), vchod č. 0, postavený na pozemku s parc. č. XXX/X s výmerou 235 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra „C“, evidovanom na LV č. XXXX a spoluvlastnícky podiel s veľkosťou 725/56522 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach apartmánového domu, prislúchajúci k nebytovému priestoru č. X.Y., evidované na LV č. XXXX;

b/ nebytový priestor č. X.X., nachádzajúci sa v podkroví apartmánového domu, vchod č. X., postavený na pozemku s parc. č. XXX/X s výmerou 235 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra „C“, evidovanom na LV č. XXXX a spoluvlastnícky podiel s veľkosťou 208/56522 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach apartmánového domu, prislúchajúci k nebytovému priestoru č. X.X., evidované na LV č. XXXX.“

Súd prvej inštancie ďalej výrokom III. návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v prevyšujúcej časti zamietol a samostatným výrokom IV. rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak, že žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznal. Výrokom V. uložil žalobcovi povinnosť podať žalobu o zaplatenie 110.849, 47 € s príslušenstvom voči žalovanému v lehote 30 dní od právoplatnosti predmetného uznesenia.

2 Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že predmetom sporu je návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a zabezpečovacieho opatrenia, v ktorom žalobca žiadal, aby súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie v znení: „Súd zakazuje žalovanému nakladať so svojim nehnuteľným majetkom, t. j. predať, darovať, previesť na tretiu osobu, resp. inak scudziť, poskytnúť do bezplatného užívania, založiť alebo zaťažiť vecným bremenom alebo inak zaťažiť v prospech tretích osôb, ktorého je vlastníkom na nehnuteľnosti žalovaného, nachádzajúce sa v katastrálnom území K. E., v obci V. vedené Okresným úradom Poprad, katastrálnym odborom, a to: 1. pozemok s parc. č. XXX/X s výmerou 23 m², druh pozemku: ostatná plocha, parcela registra „C“, evidovaný na LV č. XXXX; 2. pozemok s parc. č. XXX/X s výmerou 444 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra „C“, evidovaný na LV č. XXXX; 3. pozemok s parc. č. XXX/XX s výmerou 10 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra „C“, evidovaný na LV č. XXXX; 4. byt č. X, nachádzajúci sa na prízemí rodinného domu so súpisným číslom XXXXX (druh stavby: rodinný dom, popis stavby: rodinný dom), vchod č. X, postavený na pozemku s parc. č. XXX/XX s výmerou 235 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra „C“ a spoluvlastnícky podiel s veľkosťou 18239/37149 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach, na príslušenstve rodinného domu a spoluvlastnícky podiel k pozemku XXX/XX s veľkosťou 18239/37149 prislúchajúci k bytu č. X v rodinnom dome, evidovaný na LV č. XXXX; 5. spoluvlastnícky podiel s veľkosťou 2/3 na pozemku s parc. č. XXX/XX s výmerou 189 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra „C“, evidovaný na LV č. XXXX; 6. spoluvlastnícky podiel s veľkosťou 1/3 na pozemku parc. č. XXX/XX s výmerou 70 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra „C“, evidovaný na LV č. XXXX“, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej.“ Zároveň sa domáhal i nariadenia zabezpečovacieho opatrenia v znení ako je uvedené v odseku 1 odôvodnenia predmetného uznesenia. Záložné právo žiadal zriadiť i na iné nehnuteľnosti žalovaného v prospech žalobcu na zabezpečenie danej peňažnej pohľadávky, ktorá vrátane príslušenstva mala predstavovať sumu 150.000 €. Vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania, žalobca sa domáhal priznania náhrady trov konania vrátane trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

3 Súd prvej inštancie v danej súvislosti uviedol, že nebolo možné dočasne upraviť pomery účastníkov navrhovaným neodkladným opatrením z dôvodu neosvedčenia danosti práva zo strany žalobcu, a preto návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Z výpisu LV č. XXXX pre kat. úz. K. E., obec V., vedeného Okresným úradom Poprad, katastrálnym odborom, bolo súdu zrejmé, že žalobca v čase rozhodnutia súdu už nebol vlastníkom nehnuteľností; parciel registra C-KN XXX/X, XXX/X, XXX/XX a ani bytu č. X nachádzajúceho sa na prízemí rodinného domu súp. č. XXXXX, vchod č. 1, postaveného na parc. č. XXX/XX, zapísaného na LV č. XXXX kat. úz. K. E. a ani spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/3 na pozemku par. č. XXX/XX, evidovaného na LV č. XXXX kat. úz. K. E. a spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 18239/37149 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach, spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/3 na pozemku parc. č. XXX/XX o výmere 70 m²- zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra „C“ evidovaných na LV č. XXXX, kat. úz. K. E., obec V., vedeného Okresným úradom Poprad, katastrálny odbor. Čo sa týka spoluvlastníckeho podielu žalobcu o veľkosti 2/3 na parc. C-KN XXX/XX o výmere 189 m²- zastavaná plocha a nádvorie, evidovanej na LV č. XXXX kat. úz. K. E., obec V., súd prvej inštancie s poukazom na inštitút podielového spoluvlastníctva konštatoval, že rešpektujúc ochranu vlastníckeho práva druhého podielového spoluvlastníka, nemôže zakázať nakladať s uvedenou nehnuteľnosťou v rozsahu, v akom sa žalobca zákazu domáhal.

4 Z odôvodnenia rozhodnutia tiež vyplýva, že zriadenie záložného práva v prospech žalobcu na zabezpečenie peňažnej pohľadávky v sume 150.000 € na parcely C-KN XXX/X, XXX/X, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX a stavbu súp. č. XX nachádzajúcu sa na pozemku C-KN XXX/X, evidované na LV č. XXXX, kat. úz. K. E., obec V., vedenom Okresným úradom Poprad, katastrálny odbor nebolo dôvodné, keďže na uvedené nehnuteľnosti bolo už zriadené záložné právo v prospech subjektu V., čo predstavovalo dostatočné opatrenie vo vzťahu k žalovanému, a preto zriadenie ďalšieho záložného práva nebolo potrebné. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že vzhľadom na správanie sa

žalovaného, keď po podaní návrhu na nariadenie neodkladného a zabezpečovacieho opatrenia previedol nehnuteľnosti na iné subjekty, bola preukázaná potreba a naliehavosť nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, avšak v rozsahu zabezpečenia peňažnej pohľadávky vo výške 110.849,47 €, preto zriadenie záložného práva bolo postačujúce len k určitým nehnuteľnostiam, ktorých trhovú cenu nepresiahla hodnotu uplatneného nároku. Vzhľadom na uvedené, súd zriadil záložné právo v prospech žalobcu na nehnuteľnosti žalovaného zapísané na LV č. XXXX, kat. úz. K. E., obec V., vedenom Okresným úradom Poprad, katastrálny odbor, a to:

a/ nebytový priestor č. X.XX., nachádzajúci sa na prízemí apartmánového domu so súpisným číslom XXXXX, (popis stavby: apartmánový dom - V., druh stavby: iná budova, ďalej len „apartmánový dom“), vchod č. X, postavený na pozemku s parc. č. XXX/X s výmerou 235 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra „C“, evidovanom na LV č. XXXX a spoluvlastnícky podiel s veľkosťou 725/56522 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach apartmánového domu, prislúchajúci k nebytovému priestoru č. X.XX, evidovaný na LV č. XXXX;

b/ nebytový priestor č. X.X., nachádzajúci sa v podkroví apartmánového domu, vchod č. X., postavený na pozemku s parc. č. XXX/X. s výmerou 235 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra „C“, evidovanom na LV č. XXXX a spoluvlastnícky podiel s veľkosťou XXX/XXXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach apartmánového domu, prislúchajúci k nebytovému priestoru č. X.X., evidovaný na LV č. XXXX.

5 Súd prvej inštancie konštatoval, že v uvedenom rozsahu žalobca osvedčil potrebu zriadenia záložného práva, preukázal naliehavosť dočasnej úpravy pomerov a nevyhnutnosť opatrenia, predložil relevantné listinné dôkazy, osvedčil tiež danosť práva na taký zásah zo strany súdu a právny záujem na vydaní zabezpečovacieho opatrenia. V súlade s ust. § 344 a 336 zákona č. 60/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“), súd prvej inštancie uložil žalobcovi povinnosť v lehote 30 dní od právoplatnosti predmetného uznesenia podať žalobu vo veci samej. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania vzhľadom na len čiastočný úspech žalobcu.

6 Proti predmetnému uzneseniu súdu prvej inštancie vo výrokoch III., IV., a V. podal žalobca odvolanie v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. O odvolaní žalobcu rozhodol Krajský súd v Poprade (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 6Cob/62/2020-134 z 3. septembra 2020 tak, že zmenil uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku III., ktorým súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol, pričom zriadil záložné právo v prospech žalobcu na zabezpečenie peňažnej pohľadávky vo výške 110.849,47 € na nehnuteľnostiach žalovaného nachádzajúcich sa v kat. úz. K. E., obec V., a to pozemkoch registra CKN parc. č. XXX/XX, XXX/X, XXX/X, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX., spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/6 na pozemku parc. č. XXX/X a stavby so súpisným číslom XX postavenej na pozemku parc. č. XXX/X, všetky nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXX. Uznesenie Okresného súdu Poprad vo výroku V., ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť podať v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia žalobu vo veci samej, odvolací súd potvrdil a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

7 Krajský súd v Prešove mal za to, že uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku III. bolo potrebné zmeniť podľa ust. § 388 CSP a návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia aj vo zvyšnej časti vyhovieť. Napadnuté uznesenie naopak vo výroku V. považoval za vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky na jeho potvrdenie v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP.

8 Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o uložení povinnosti žalobcovi v primeranej 30 dňovej lehote od právoplatnosti prvoinštančného rozhodnutia podať žalobu vo veci samej o zaplatenie 110.849,47 € s príslušenstvom je správne, keďže bez rozhodnutia vo veci samej by zabezpečovacie opatrenie stratilo význam, lebo výkon záložného práva môže nastať až po právoplatnom judikovaní uplatnenej pohľadávky žalobcu. Po preskúmaní uznesenia v napadnutej časti zamietnutia návrhu na nariadenia zabezpečovacieho opatrenia odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď vec správne právne posúdil s tým, že skutočnosť, že na dotknutých nehnuteľnostiach viazne iné záložné právo v prospech tretieho subjektu (. nijako nemôže ovplyvniť právne postavenie žalobcu v zmysle väčšej vymožitelnosti pohľadávky. Práve naopak, znásobuje možnú obavu z prípadného budúceho výkonu judikovanej pohľadávky v prípade, ak bude žalobcovi priznaná, keďže na majetku žalovaného už pre iné pohľadávky žalovaného voči iným subjektom bolo zriadené záložné právo, ktoré doposiaľ zrušené

nebolo. Naviac na všetkých dotknutých nehnuteľnostiach, ku ktorým žalobca žiadal zriadiť zabezpečovacie opatrenie boli uznesením Okresného súdu Poprad č. k. 16Cb/38/2020 z 27. mája 2020 zriadené záložné práva v prospech ďalšieho subjektu, obchodnej spoločnosti TBG Slovensko, a.s., so sídlom v Pezinku, Bratislavská č. 83, IČO: 36 283 801 tak, ako to vyplýva z príslušnej evidencie nehnuteľností a práv k nim viaznucim. Z vyššie uvedeného bolo odvolaciu súdu zrejmé, že žalobcova obava ohrozenia prípadnej exekúcie na vymożenie priznanej pohľadávky bola dôvodná, keďže v danom štádiu konania by bolo predčasné tvrdiť, že nárok žalobcu, uplatnený v predmetnom spore, by bol očividne vylúčený, poukazujúc na skutočnosť, že žalobca svoju argumentáciu k návrhu oprel o rámcové zmluvy z 23. januára 2019 a 31. januára 2019 spolu s vystavenými faktúrami, ktoré evidoval v účtovníctve. Na potvrdenie alebo vyvrátenie skutočnosti, že žaloba vo veci samej je dôvodná, je síce nevyhnutné vykonať dokazovanie a celú vec skutkovo a právne vyhodnotiť, avšak žalobcom predložené listinné dôkazy jeho nárok osvedčili, preto úspešnosť žaloby vo veci samej v danom štádiu konania nebolo možné považovať za vylúčenú. Nariadeným zabezpečovacím opatrením žalovaný nebol nijako obmedzený v možnosti nakladať s nehnuteľnosťami, využívať ich a brať z nich úžitky. Rovnako ich mohol predať, prenajať a zaťažiť ďalším záložným právom. Nariadením zabezpečovacieho opatrenia totiž vzniklo záložné právo s prívlastkom sudcovské, na ktoré je potrebné primerane aplikovať ust. 151a a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „OZ“), preto nebola dôvodná úvaha o neprímeranosti takto nariadeného zabezpečovacieho opatrenia. O trovách konania rozhodol odvolací súd v súlade s ust. § 262 ods. 1 v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP tak, že v zmysle ust. § 255 ods. 2 CSP žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov konania vzhľadom k tomu, že každá zo sporových strán mala v konaní rovnakú mieru procesného úspechu.

9 Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie (ďalej aj „dovolateľ“) s návrhom, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „NS SR“) uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciu súdu na ďalšie konanie.

10 Dovolateľ podal dovolanie v zmysle § 420 písm. f/ CSP z dôvodu, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zároveň svoje dovolanie oprel i o dovolací dôvod v zmysle ust. § 420 písm. c/ CSP, s tým, že strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník.

11 Dovolateľ namietol, že odvolací súd v napadnutom uznesení porušil povinnosť zisťovať splnenie procesných podmienok, čím vydal nezákonné rozhodnutie. Odvolací súd najmä neprihliadol na skutočnosť, že na žalovaného bol dňa 21. júla 2020 vyhlásený konkurz. V súlade s ust. § 47 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej aj ako „ZoKR“), vyhlásením konkurzu sa prerušujú všetky súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi. V prerušených konaniach sa môže pokračovať len za splnenia zákonných predpokladov v zmysle ust. § 47 ods. 4 ZoKR na návrh správcu. Oprávnenie úpadcu nakladať s majetkom podliehajúcim konkurzu a oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa tohto majetku, vyhlásením konkurzu prechádza na správcu; správca pritom koná v mene a na účet úpadcu (§ 44 ods. 1 ZoKR). Dovolateľ uviedol, že súd prvej inštancie pred vyhlásením konkurzu vydal rozhodnutie vo veci, pričom rozhodnutie do vyhlásenia konkurzu na žalovaného nenadobudlo právoplatnosť z dôvodu, že zo strany žalobcu došlo k podaniu odvolania. Vyhlásením konkurzu sa konanie prerušilo ex lege. Lehoty na podanie opravného prostriedku nemali plynúť a rozhodnutie nemalo nadobudnúť právoplatnosť. Konania sú prerušené až kým prestanú účinky konkurzu. Podľa názoru dovolateľa tým, že odvolací súd v predmetnej veci rozhodol, nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Vyhlásením konkurzu na žalovaného prešlo oprávnenie konať za úpadcu na správcu konkurznej podstaty, čo odvolací súd pri svojom rozhodnutí nezohľadnil. Z uvedeného dôvodu strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom.

12 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

13 Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to

zákon pripúšťa.

14 Podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15 Podľa ustanovenia § 420 písm. c/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník.

16 Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „dohovor“), každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

17 Podľa ustanovenia § 47 ods. 1 ZoKR, ak tento zákon neustanovuje inak, vyhlásením konkurzu sa prerušujú všetky súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi. Lehoty v týchto konaniach ustanovené alebo určené počas prerušenia týchto konaní neplynú. Na účastníkov konania, ktorí vystupujú na strane úpadcu, prerušenie konania pôsobí, len ak ide o nerozlučné spoločenstvo alebo o intervenciu.

18 Podľa ustanovenia § 47 ods. 4 ZoKR, v konaniach prerušených podľa odseku 1 možno pokračovať na návrh správcu; správca sa podaním návrhu na pokračovanie v konaní stáva účastníkom konania namiesto úpadcu. Ak návrh na pokračovanie v konaní nie je podaný do konca prvej schôdze veriteľov, súd vyzve správcu a dlžníka, prípadne nerozlučných spoločníkov na strane dlžníka na jeho podanie v lehote nie kratšej ako 30 dní. Ak správca v určenej lehote nevyjadrí s pokračovaním v konaní súhlas, súd pokračuje v konaní s dlžníkom, ak pokračovanie v konaní v určenej lehote navrhne dlžník alebo prípadní nerozluční spoločníci dlžníka. Nepodanie návrhu na pokračovanie v konaní v určenej lehote má účinky späťvzatia žaloby.

19 Podľa ustanovenia § 44 ods. 1 ZoKR, oprávnenie úpadcu nakladať s majetkom podliehajúcim konkurzu a oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa tohto majetku, vyhlásením konkurzu prechádza na správcu; správca pritom koná v mene a na účet úpadcu.

20 Podľa ustanovenia § 449 ods. 1 CSP, ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší.

21 Podľa ustanovenia § 450 CSP, ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí.

22 Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania i z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietajúc nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorým mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nesprávny procesný postup odvolacieho súdu podľa dovolateľa spočíval v tom, že súd vydal nezákonné rozhodnutie, pretože rozhodol v čase, v ktorom bol na žalovaného vyhlásený konkurz, teda v čase prerušeného konania a zároveň naďalej konal so žalovaným, nie ustanoveným správcom konkurznej podstaty, ktorý mal konať v mene úpadcu.

23 Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a b/ nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný)

procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu a ktorý zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky. Pod pojmom „procesný postup“ (čo vyplýva aj z doteraz platnej konštantnej judikatúry NS SR k ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP a judikatúry Ústavného súdu SR) sa rozumie faktická (ne) činnosť súdu znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore.

24 V posudzovanej právnej veci z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd uznesením č. k. 6Cob/62/2020-134 z 3. septembra 2020 uznesenie súdu prvej inštancie v časti napadnutej odvolaním vo výroku V. potvrdil a vo výroku III. zmenil. Dovolací súd v danej súvislosti poukazuje na skutočnosť, že Okresný súd Prešov uznesením č. k. 1K/6/2020 zverejneným v Obchodnom vestníku dňa 21. júla 2020 vyhlásil na majetok dlžníka - žalovaného konkurz.

25 V súlade s ust. § 44 ods. 1 ZoKR, oprávnenie úpadcu nakladať s majetkom podliehajúcim konkurzu a oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa tohto majetku, vyhlásením konkurzu prechádza na správcu, ktorý koná v mene a na účet úpadcu. Zároveň v zmysle ust. § 47 ods. 1 ZoKR platí, že vyhlásením konkurzu sa prerušujú všetky súdne a iné konania týkajúce sa majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi. V konaniach prerušených podľa odseku 1 možno pokračovať na návrh správcu; správca sa podaním návrhu na pokračovanie v konaní stáva účastníkom konania namiesto úpadcu. Ak návrh na pokračovanie v konaní nie je podaný do konca prvej schôdze veriteľov, súd vyzve správcu a dlžníka, prípadne nerozlučných spoločníkov na strane dlžníka na jeho podanie. Ak správca nevyjadrí s pokračovaním v konaní súhlas, súd pokračuje v konaní s dlžníkom, ak pokračovanie v konaní v určenej lehote navrhne dlžník alebo prípadní nerozluční spoločníci dlžníka. Nepodanie návrhu na pokračovanie v konaní v určenej lehote má účinky späťvzatia žaloby (§ 47 ods. 4 ZoKR).

26 Z vyššie uvedeného vyplýva, že predmetný spor vedený na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 1Obdo/78/2021 bol vyhlásením konkurzu na majetok žalovaného v súlade s ust. § 47 ods. 1 ZoKR ex lege prerušený. Konkurz bol vyhlásený dňa 21. júla 2020, kedy bolo uznesenie o vyhlásení konkurzu zverejnené v Obchodnom vestníku, t. j. v čase pred vydaním uznesenia odvolacieho súdu. Povinnosťou odvolacieho súdu bolo v dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok žalovaného hľadiť na predmetný súdny spor týkajúci sa majetku podliehajúceho konkurzu patriacemu žalovanému ako na prerušený a postupovať v súlade s ust. § 47 ods. 1 ZoKR, teda v konaní pokračovať len na návrh ustanoveného správcu konkurznej podstaty. Pre prípad, že správca taký návrh nepodal ani po prvej schôdzi veriteľov, úlohou odvolacieho súdu bolo vyzvať správcu a dlžníka na jeho podanie v lehote nie kratšej ako 30 dní. Odvolací súd v naznačenom smere nepostupoval, keď vo veci o odvolaní napadnutom uznesení súdu prvej inštancie rozhodol bez toho, aby správca konkurznej podstaty navrhol pokračovanie v prerušenom konaní. Správcu ani dlžníka nevyzval na podanie návrhu na pokračovanie v konaní. Krajský súd v Prešove mal prihliadať i na to, že oprávnenie úpadcu (žalovaného) nakladať s majetkom podliehajúcim konkurzu a oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa tohto majetku, vyhlásením konkurzu prechádza na správcu, ktorý koná v mene a na účet úpadcu. Už zo záhlavia uznesenia Krajského súdu v Prešove č. k. 6Cob/62/2020-134 z 3. septembra 2020 je zrejmé, že odvolací súd nepostupoval správne, keď v predmetnom spore, ktorý bol prerušený v dôsledku konkurzu vyhláseného na majetok žalovaného, vydal rozhodnutie bez toho, aby namiesto žalovaného konal s ustanoveným správcom konkurznej podstaty. Súčasne, odvolací súd nemal v konaní pokračovať skôr, ako to navrhol správca.

27 Dovolací súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že zo strany odvolacieho súdu došlo v spore k nesprávnemu procesnému postupu spočívajúcemu predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému rámcu, pričom miera porušenia procesných práv žalovaného nadobudla značnú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jeho práva na spravodlivý proces.

28 Čo sa týka dovolacej námietky podľa ust. § 420 písm. c/ CSP, a to že žalovaný po vyhlásení konkurzu nemal spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, dovolací súd uvádza, že zmienený dovolací dôvod v prejednávanej veci daný nie je. V spore sa nejedná o situáciu predpokladanú ust. § 420 písm. c/ CSP, kedy by strana sporu nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom, pretože právnické osoby ju majú bez

obmedzenia, vo vzťahu k týmto subjektom nemôže vzniknúť jej nedostatok. Právnické osoby konajú prostredníctvom štatutárnych orgánov alebo poverených zamestnancov. Nedostatok procesnej spôsobilosti sa preto môže vyskytnúť u fyzickej osoby ako strany sporu alebo jej zákonného zástupcu. Žalovaný ako právnická osoba má teda plnú spôsobilosť samostatne konať pred súdom, avšak v dôsledku skutočnosti, že bol na majetok žalovaného vyhlásený konkurz, oprávnenie konať za žalovaného vo veciach týkajúcich sa tohto majetku (tiež v predmetnom spore), vyhlásením konkurzu prešlo na správcu konkurznej podstaty, ktorý koná v mene a na účet žalovaného. V konaní vystupuje namiesto žalovaného ako procesná strana, čo ale neznamená stratu alebo obmedzenie spôsobilosti žalovaného samostatne konať pred súdom.

29 Najvyšší súd Slovenskej republiky na dôvažok v prejednávanej veci poznamenáva, že predmetný súdny spor nie je naďalej prerušený v zmysle ust. § 47 ods. 1 ZoKR, keďže ustanovený správca konkurznej podstaty žalovaného JUDr. Peter Žoldoš na výzvu dovolacieho súdu v súlade s citovaným ustanovením dňa 24. apríla 2021 oznámil, že dovolanie voči uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 6Cob/62/2020-134 z 3. septembra 2020 má byť považované za návrh na pokračovanie v konaní v štádiu dovolacieho konania, a teda sa jedná o podanie, ktoré je spôsobilé vyvolať účinky začatia dovolacieho konania pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky.

30 S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že v posudzovanom spore je daná prípustnosť a dôvodnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Keďže postupom odvolacieho súdu došlo k vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP, ktorá zakladá porušenie práva žalovaného na spravodlivý súdny proces, dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu podľa § 449 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu podľa § 450 CSP na ďalšie konanie, v ktorom sa vysporiada s vytýkanou vadou, opätovne vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Podľa § 453 ods. 3 CSP o trovách pôvodného konania ako aj dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie.

31 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.